

Socialdepartementet
Enheten för folkhälsa och sjukvård
Jenni Lundh
103 33 Stockholm

Stockholm
2021-10-29

Vår referens
Patrick Krassén

Ärendenummer
S2021/06915

Remissyttrande

Promemorian *Fortsatt beredskap genom förlängd giltighet av covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen*

Företagarna har beretts möjlighet att avge remissyttrande om den angivna promemorian. Här följer våra synpunkter.

Om förslagen

I promemorian föreslås att covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen, vilka löper ut i slutet av januari 2022, ska förlängas till utgången av maj 2022. Vissa ändringar i lagarna föreslås också, som att bemyndigandena för regeringen att meddela föreskrifter om förbud eller nedstängning tas bort, och att kraven på smittskyddsåtgärder för serveringsställen anpassas till vad som gäller för de verksamheter som regleras av covid-19-lagen.

Företagarnas ståndpunkter

Företagarna har i ett tidigare remissyttrande¹ avstyrkt en förlängning av de förordningar (2020:527 respektive 2021:8) som då föreslogs, från utgången av september 2021 till slutet av januari 2022. Företagarna framhöll att förslaget till förlängning saknade evidens om begränsningarnas påverkan på minskad smittorisk, samt att förslaget inte levde upp till kravet på proportionalitetsbedömning av inskränkningarna i grundlagsfästa rättigheter. Vidare innehöll promemorians konsekvensanalys stora brister vad gäller effekterna för de företag som träffas av begränsningarna.

Företagarna har också avstyrkt den tidigare förlängningen av covid-19-lagen. Då framhölls att det i förarbetena till lagen klargörs att den innebär långtgående inskränkningar i grundlagsfästa fri- och rättigheter. Detta är alltså gällande. Sådana inskränkningar ska inte tillämpas i större utsträckning än nödvändigt för att uppnå ett legitimt syfte. *Presumtionen* är således att covid-19-lagen ska avskaffas. Avsteg från denna presumtion behöver motiveras, med grund i evidens och proportionalitetsavvägning²

Inte heller i den nu remitterade promemorian anges varför beslut om förlängning behöver fattas i detta läge, mer än tre månader i förväg. Avvägning mellan åtgärder mot minskad smittorisk och

¹ S2021/06085, 2021-09-10. <https://www.foretagarna.se/contentassets/0ab52foefb0b4986837f4469cade2747/remissyttrande-foretagarna---fortsatt-giltighet-av-begransningsforordningen-och-forordningen-om-tillfalliga-smittskyddsatgarder-pa-serveringsstallen.pdf>

² S2021/03267, 2021-04-16. <https://www.foretagarna.se/contentassets/3a4dc2db5e9e42d4b54ce02b2e5bed70/remissyttrande-fortsatt-giltighet-av-covid-19-lagen-och-lagen-om-tillfalliga-smittskyddsatgarder-pa-serveringsstallen-foretagarna.pdf>

grundläggande rättigheter ska, enligt regeringen, göras utifrån ”det aktuella epidemiologiska läget” (s.20). Det faktum att åtgärder *kan* komma att behövas för att motverka smittspridning är inte ett tillräckligt motiv för att långt i förväg förlänga en så ingripande och begränsande lag som covid-19-lagen. Det anges också uttryckligen i konsekvensanalysen (s. 42-43) att det inte är möjligt att i dag uppskatta i vilken utsträckning som företag och verksamhetsutövare kan komma att påverkas av begränsningar efter januari 2022. Företagarna motsätter oss en ordning där lagar som begränsar grundlagsfästa fri- och rättigheter förlängs i det närmaste slentrianmässigt, utan analys av effekt och proportionalitet. Enbart syftet med begränsningarna kan inte vara motivering nog.

Vad avser förslaget om så kallade vaccinationsbevis, har Företagarna avstyrkt förslaget om att införa möjlighet att kräva sådana.³ Inget har skett som föranleder oss att ändra den ståndpunkten.

Att föreskrifterna som får meddelas genom serveringsförordningen i denna promemoria föreslås utformas i likhet med motsvarande bestämmelser i covid-19-lagen, skulle innebära utökade skyldigheter för näringsidkare (förslaget till 10 §). Ingen tydlig konsekvensbedömning görs av denna förändring. Dock är det positivt att regeringen avser att föra in ett krav på proportionalitet i förordningen.

I sak anser Företagarna att det är välkommet att möjligheterna för regeringen att meddela föreskrifter om nedstängningar och förbud att samlas på allmän plats enligt covid-19-lagen begränsas. Dock anser Företagarna att det är av mer grundläggande vikt att lagens giltighet inte förlängs, i frånvaro av relevant evidens om behovet av den och en faktisk proportionalitetsbedömning.

Patrick Krassén
Näringspolitisk expert
Företagarna

Fredrik Östbom
Samhällspolitisk chef
Företagarna

³ S2021/06359, 2021-09-22.

<https://www.foretagarna.se/contentassets/oab52foefbob4986837f4469cade2747/remissyttrande-foretagarna---fortsatt-giltighet-av-begransningsforordningen-och-forordningen-om-tillfalliga-smittskyddsatgarder-pa-serveringsstallen.pdf>